

Dette må du gjøre før du maler

Når huset trenger å males, er det ikke bare å sette penselen i sving. Først må et lite, men aldri så viktig forarbeid utføres.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Grunnforutsetningen for et vellykket og holdbart malearbeid er at underlaget er rent, tørt og fast. Før du maler fasaden skal forarbeidet sikre dette.

– Ikke den beste malingen i verden sitter lenge på et dårlig underlag. Slurver du med forarbeidet risikerer du å måtte male oftere, Chresten Nielsen, teknisk sjef hos Beckers.

Godværsdager trenger du for å male, men for til forarbeidet er faktisk de grå dagene best. Et lett regn i luften gjør at smuss og skitt på kledningen løsner lettere, og når temperaturen ikke er alt for høy i luften, får rengjøringskemikaliene mer tid på seg til å virke før det tørker.

Forarbeidet før maling er hverken avansert eller komplisert. Ikke tar det lang tid heller, når du bruker det riktige verktøyet.

HER ER EN ENKEL OPPSKRIFT PÅ GODT ARBEID:

1. Finn frem verktøyet

VIKTIG VERKTØY: *Bruk godt og egnet verktøy for å vaske, pusse, skrape kledningen før du maler. Husk verneutstyr.*

Det viktigste du bruker er et godt og egnet rengjøringsmiddel. Dette finnes i hyllene der du kjøper maling. Bruk kraftvask, forvask, malervask eller et produkt med tilsvarende navn. Disse produkter er utviklet av malingprodusentene for å være effektivt mot forurensing, begroing og støv som fester til treverk utendørs. Samtidig matter midlet ned eksisterende malingfilm, slik at ny maling får godt feste.

– Grønnsåpe, Zalo, salmiakk og andre produkter fra dagligvarebutikken bør ikke brukes til vask før maling. De er gode til sine oppgaver, men mangler avgjørende egenskaper – blant annet soppdrepende fungicidene som dreper overflatesopp og begroing, sier Thomas Sundmoen, teknisk sjef hos Flügger.

Husk tildekking av omgivelser samt personlig verneutstyr som briller, slagstøvler og gummihansker. Midlene kan virke irriterende på hud, og alt som ikke skal vaskes og males.

2. Forfukt fasaden

Rengjøringskjemikaliene arbeider best ved moderate utetemperaturer. Er været og underlaget varmt, er det en fordel å spyle veggene med vann før du begynner å vaske slik at væsken ikke tørker opp umiddelbart.

DEKK TIL: – Rengjøringsmidlene er sterke saker som kan skade glass og metallprofiler i vinduer. Dekk til det som ikke skal males og bruk verneutstyr, sier Morten Fehn.

3. Påfør kjemi

Bland rengjøringsmidlet i en lavtrykksprøyte eller pumpekanne. Følg produsentens anvisninger vedrørende både systemprodukter, blandingsforhold og bruk. Dette står tydelig angitt på emballasjen.

– Dusj kjemikaliene på veggen nedenfra og oppover. Da får du ikke rennestriper i kledningen og du ser lett hvor du har vært, og hvor det kanskje mangler rengjøringsmiddel, sier Nielsen.

RENT: Før du maler må du få fasaden fri for skitt og smuss. Bruk et eget vaskemiddel for fasade, vaskekost og forlengerskaft. La treverket tørke før du går videre til neste steg.

4. Mekanisk bearbeiding

Skitten på fasaden løsner ikke av seg selv – selv ikke ved bruk av de beste kjemikaliene. Det må litt fysisk bearbeiding til.

– Sett en vinklet vaskekost på et forlengerskaft og skrubbe kledningen med den. Påfør mer middel der du ser at det tørker, sier malermester Morten Fehn hos Jordan.

VASK: Skrub skitten vekk med en vaskekost. Sett forlengerskaft på, slik at du rekke over større felter.

5. Skyll, skyll, skyll

Børstningen og kjemikaliene løsner på skitten – og det skal mye vann til for å få skylt det vekk. Når kledningen er vasket, må veggen derfor skylles grundig. Bruk heller hageslangen enn høytrykksvaskeren.

– Det er viktig å dosere vaskemidlet korrekt og å skylle med rikelige mengder vann. Hageslangen gir vesentlig mer enn høytrykksvaskeren, med mindre du har en industrivasker, sier Thomas Sundmoen.

Høytrykksvasken skade kan dessuten fasaden ved at fukt trenger inn i sprekker i, ved at det flises opp, eller blir fuktig langt inn.

– Begynn med å skylle nederst og jobb deg oppover. Da ødelegger du ikke virketiden for midlet mens du skyller. Avslutt så med å skylle ordentlig fra toppen og ned. Da er du sikker på å få med deg alt av kjemikalier slik at veggen blir ren, sier Chresten Nielsen.

SKYLL: Det skal store mengder vann til for å få skylt vekk såpe og smuss. Bruk hageslangen!

Reparer skader

Mens du vasker fasaden, er det lett å få øye på skader i malingfilmen. Det kan dreie seg om blærer, små og store sprekker i filmen, flassing og steder som har fått hakk og slag slik at litt av malingen har skallet av.

– Løs maling må skrapes vekk ned til bart treverk. Skrap også vekk blærer i eksisterende malingfilm. Deretter pusses treverket lett slik at døde fibre forsvinner, og bart treverk flekkgrunnes, sier Morten Fehn.

FAST: Skrape og grunne fasaden. Skrap bort løs maling med en skrape og bruk stålbørste på treverk som er grått. Treverk som har råteskader bør byttes ut. Dersom du skaper ned til bart treverk, bør du grunne det.

Vent på tørk

Etter utført forarbeid må treverket få tid til å tørke. Vent derfor noen dager, og mal når du har forsikret deg om at det vil være oppholdsvær i malingens tørketid.

– Det er et godt råd å bruke litt tid på et godt forarbeid. De timene du bruker forarbeidet får du igjen i lengre vedlikeholdsintervall og holdbarhet i det lange løp, avslutter Thomas Sundmoen.

TØRT: Skrap vekk løs maling og eventuelle blærer. La treverket tørke godt før du påfører grunning på flekker med bart treverk.